

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
5 martie st. v.
17 martie st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 10.

ANUL XXV.
1889.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Culcă-te!

Culcă-te că-i somnul dulce și renăscător de viață
Și-i târziu, e miezul nopții — uite-ți ved somnul pe față;
Eu nu dorm, o lume 'ntrégă par că-o ved cum se scobără
Și me 'nviță în vârtă și-mi desvăle-a ei comoră
Și 'n șoptiri de-ademenire me tot fură, me tot fură,
Cu povești de vrajă pline ce-mi par dulci peste măsură,
Incât nu-i putere 'n lume să me-oprască a nu merge
Și pornirilor din suflet să le facă altă lege . . .
Ce frumoasă privești se desfășoră înainte —
Când pierdându-ți mintea 'ntrégă, îți realli 'ntréga minte
Și prezentul și trecutul viitorul la olaltă
Să le guști cu al teu suflet, să le veți pe toate-odată.
Din amarurile vieții cu-i e dat a le 'nțelege,
Șci atâta fericire și dulcetta a culege —
incât par că ori ce miere, ce veninuri nu conține,
Nu poate fi-aiueva dulce.

Ah! lăsați-me pe mine

În pustul vieții-acestei să me pierd cu-a mele gânduri,
Ca și frunzele ce toamna sboră duse rënduri, rënduri;
Vobura le poate duce și prin nori și 'n fundul mării; —
Ori în culmea fericirii, ori în pragul desperării,
Sufletul se regăsește, el pururea e în noi
Și ești tare pân de densus nu incerci să te despoi;
Fericirea . . . poate este, și poate și să nu fie, —
După ca-a fugi intruna e curată nebulie,
Căci te obosește fuga. — Și când nu mai ai nimic
Și 'n realitatea crudă te deștepti — și se despice
Ochii ca să-ți veți micimea și că ce nemernic ești —
Nu plânge, cu ochi lăuntrici trebe să te mai privești
Și până găsești în lumea cea ascunsă 'n al teu sin
O putere, o voință și până mai ești stăpân
Nu pe lume, ci pe tine, la ce te mai pipăești?
Căci te veți, te simți și trebe că aieva încă ești. —
Ce de nebulii mai vede ochiul care vré să vedă
La tot pasul, în tot locul, în salóne și pe stradă. —
Cui poți dice nebun inse? fie care e cu minte,
Ori de-o palmă ori de-o șchiopă și-și găsește argumente;
Nu le cumpeni pe toate, lasă lumea să se ducă,
Ori ce flóre înflorește înainte ce s'usucă;
Trandafirul din grădină, măcieșul de pe ripe,
Au o sörte-un vânt la ambii de drum lung le dă aripe
Și-și fac calea ca tovarăși și dispar din veșul nost
Și ca ei pornim și mergem ca și cum n'am mai fi fost.
Inse-a fi e o plăcere înăscută 'n ori și care,
Sete ce ne arde pieptul vecinic fără stimpărare.
Călătorul ce se pierde prin a Africeii pustiuri
Săptemâni — lără să aște nici isvóre, nici pöriri,
Sub căldura care-l arde de-i aprinde chiar sufletul.

Nu gândește-atât la mörte, cât își dorește scăparea,
Căci decât mort în nésipuri cu durerile-i cu toate,
Preferește prihegia mai amară ca-ori ce mörte
Și a fi e o plăcere, ér în calea ta speranța
Totdeuna aslä ceva ce 'ndulcește încă vieța —
Și de-aceä 'n lumea 'ntrégă ca speranța asä dulce
Nu mai pöte fi nimica. — Când merge-omul să se culce,
Ea pe frunte-i strălucește și în brațe-i-i-l adörme
Și-i în stare în o clipă müi de planuri să-i străforme —
De pe marginea perirei ea te 'ntörce pe-alte urme
Cu-alte gânduri.

Ah! speranță, cât m'ai mai portat prin lume.

Și chiar mâna-mi ai oprit-o și chiar pașii-mi și-ori ce vreri
Să pun capët la-o vieță mistuită de dureri —
Mai imbëtă-me de-acuma, fură-mé în lumea ta,
Pân la pragul veciniceii eu më las a mé 'mbëtä,
Ești mai tare decât mine, decât lumea, decât toți,
Nopti întregi fără odihnä să mé-a și deștept me poți.
Lumea ta-i o lume dulce, par c'o ved cum se scobără
Și me 'nviță în vârtă și-mi desvăle-a ei comoră
Și 'n șoptiri de-ademenire me tot fură, me tot fură
Cu povești de vrajă pline ce-mi par dulci peste măsură,
Incât nu-i putere 'n lume să m'oprască a nu merge
Și pornirilor din suflet să le facă altă lege.

V. B. Muntenescu.

D'ale lui Păcală.

(Păcală slugă la un popă)

De vremea lui Păcală erä un popă la care nu pu-
tea fel de slugă să-și implinescă anul, ci ec' asä.
de joi pân' mai apoi. Și nici de simbrie nu pu-
tea se fie vorba. Avea adecä popa obiceiul de
să tocmia ciudat de tot cu slugitorii și le puneä
condiție, că din ei doi, din popă și din slugă,
care s'a mânia mai intei. celalalt să-i tragă de pe
spinare o fășie bună de piele. Și fiind că popa acela
avea legături ascunse cu toate jigărăniile codrilor, ba
chiar și cu ucigä-l-crucea, îi erä peste putință slugei,
ca să nu cađă el în belea, când toate-i mergeau pe
dos.

Aude el, Păcală, despre un lucru ca acela și
intră slugă la popa, invoidu-se și la condiția știută,
ca, de s'a mânia el mai intei să-i tragă popa o fășie
de piele de pe spate, la din contră, spinarea popei
să fie jupuită.

Intrând Păcală în slujbă, popa l'a trimes în pă-
dure după lemne, cu doi bouleni, ce-i avea.

După ce aședă Păcală lemnele pe car și vrea să plece, étă, că-i stă un lup in cale.

— Măi Păcală, eu îți mânânc un bou! — ȋce lupul.

— Mânâncă-l ȋeu tu, de voiești ca in locu-i pe tine să te prinȋ la jug, — respunse Păcală.

Și intr'adevăr, lupul mânâncă boul, ér Păcală il ia de urechi și-l inhață la jug.

De-abiă s'a isprăvit cu lupul și étă, c'un urs îi iese in cale.

— Măi Păcală, eu îți mânânc boul, — ȋce ursul.

— Mânâncă-l ȋeu tu, de voiești să tragi tu in locul lui.

Ursul mânâncă boul celalalt, ér Păcală, apucându-l de urechi îl prinde la jug, alătura cu lupul.

Mai merge, cât merge și étă, că insuși necuratul — ședă 'n petrii — îi iese in cale.

— Măi Păcală, eu îți frâng o rôtă, — ȋce uci-gă-l-crucea.

— Frânge-o ȋeu tu, de voiești ca tu să ții de cărâmb, — respunse Păcală.

Necuratul frânge rôtă, ér Păcală îl pune să țină acum il de car, decă l'a adus la atât.

Așă a mers Păcală pân' acasă la popa, tot chiuind: cea lup! hois urs! ține drace, că te frig cu nuiaua!

Când dinaintea porței, strigă Păcală:

— Părinte! deschide porțile, că mi s'au ostenit boulenii și s'a frânt o rôtă!

— Deschidă-ți ucigă-l-crucea, dar eu nu-ți deschid!

Dar' ucigă-l-crucea din colea: — Eu nu pot, c'am să țin de car să nu se restórne.

Nici vorbă! acum înțelegea și părintele, că ș-a dat de om și că 'n pielea slugei sale nu e altul, făr' ênsuși cuviosul Păcală; — dar' n'avea ce!

Deschide părintele dela o vreme, ér Păcală intră in curte cu carul încărcat de lemne, cu dihaniile prinse la jug și cu ucigă-l-crucea drept rôtă.

— Aoleu! dar boulenii? — ȋce popa.

— Boulenii-s in fôle la dihaniile aste, părinte, n'a fost incotro.

— Ce pagubă, sfinte Spiridóne! ce pagubă, serman de mine!

— Cum părinte, dór' te-ai supérat?

— De unde, écă-mi veni și mie.

— Me miram, — ȋce Păcală — c'atât de curând să te superi.

Intr'altă ȋi, popa și preotésa s'au dus la têtg.

— Măi creștine! — ȋce popa — peste ȋi fă și tu ce vei vedé că fac și alții, alt lucru nu-ți dau.

— Bine! — ȋce Păcală, voi lucră intocmai.

Unul din vecinii părintelui se pune și, având un șopreiu hârbuit, se urcă 'n vêrfu-i și dă a-l descoperi.

Păcală din a sa parte, nici una, nici doue, se burică până in vêrful casei ș-o descopere până la cel din urmă paiu.

Când de cătră séră vine părintele cu preotésa și se incruceș de isprăvile lui Păcală.

— Aoleu! mi-ai prăpădit și casa după bouleni, — ȋce popa.

— Cum părinte, dór' te-ai supérat?

— De unde!

— Me miram.

Intr'o altă ȋi éră 'serbătóre. Părintele cu preotésa merg la sfânta biserică. Dar mai 'nainte de-a plecare, ȋce părintele:

— Măi creștine! veȋi, că zama e la foc, tu curăță *pătrângel* și *morcov* și pune in ôlă să fierbă, — apoi trage ușa după tine și vină și tu la biserică.

— Voi face intocmai, — ȋce Păcală.

Din întemplare popa avea doi dulăi la casă: *morcov* și *pătrângel* le éră numele. Păcală-i ademe-neșce pe amândoi și le taie coȋile. Căni ajunși la așă nevoe mare, încep a schilălu de să te ia gróza și fug de casă ca de altă aia.

Păcală curăță coȋile frumos și le aședă 'n ôlă, — apoi scóte ușa din țitiini, o légă c'o sforică și o trage după sine până la biserică.

— Cum Dómne, mi-ai lăsat casa de jaf!

— Ce-i? dór te-ai supérat părinte?

— De unde! — dar tot îmi vine nu șciu cum.

Pe când a mântuit părintele slujba și s'a intors acasă, s'a incrucit de ce i-a vêtut ochii. Casa éră ca de Tataři remasă. Ómeni fără suflet i-au șters tot ce agonisise in viêtă.

Preotésa, căutând in ôlă, dă 'de coȋile dulăilor făcute covrig și spune la părintele, că ce mai este.

— Și tu in loc să incui așa ca alți botezați, ai tras-o după tine, ér in loc de legumi ai tăiat coȋile dulăilor, i-ai alungat ș-ai lăsat casa fără nici o pază?! — ȋce părintele aprópe lăcrâmënd.

— Ei! și nu așă ne-a fost vorba? — respunse Păcală.

— Ce-i? — dór te-ai supérat părinte?

— De unde! — dar totuș, nu șciu cum îmi vine.

Vêdându-se părintele, ajuns la calicie, se sfătuie cu preotésa, ca peste nópte să-și caute de cale incotro i-a lumină Dumneȋeu, că s'a trecut de șagă. Tot ce-au adunat, ca să ducă cu ei, au fost cărțile sfinte ale părintelui, pe cari le-au infundat intr'un sac.

Dar mișelul de Păcală le-a prins de veste. Tip-tit și pe neșciute a scos cărțile, ér in locul lor s'a vêtit el.

După ce se 'ntunecă bine, părintele umflă sacul de-a umér și hai cu preotésa, nu șcieau nici ei in cotro să-și pêrdă urma, — atâta le mai rămăsese.

La un loc aveau să trecă peste un rîu. Sacul éră greu, părintele, obosit, pe-ací să-l scape in apă. N'avea multe nici Păcală, căci — cum éră cu capul in jos in sac — trebuia să tragă și el câte o dușcă de apă, de și n'avea poftă. In sfêrșit, ce-a fi, să fie, își ia inima in dinți și ȋce așă cam răgușit:

— Sus părinte, că se udă sfintele!

Popa, de și trudit, ridică sacul și scăpă pe Păcală de inecare.

Ajungënd la mal, hai să caute in sac, nu care cumva e ceva daună. Când la adecă — pei drace! — in sac éră ênsuși Păcală intreg, intreguț, așă cum îl șcieau, de nu l'ar mai fi șciut. Veȋi bine, se ținea de ei ca scaiul de óie.

— Mult m'am mirat, că de ce sacul e atât de greu?! — ȋce popa.

— Cum părinte, dór te-ai supérat?

— De unde!

— Me miram eu, să te superi pentru nimica tótă!

Fiind că éră de cătră séră și părintele și cucóna preotésă erau obosiți de cale, — se înțeleg ca să le fie masul peste nópte acólea lângă rîu, pe pa-ȋșcea verde. Mai chibzuesc ei ca Păcală să fie de cătră apă.

Și cum stau ei tute-trii lungiți pe țermurile apei, de cătră rîu éră culcat Păcală, la mijloc preotésa, ér părintele alătura cu dumnea-ei.

Păcală se face că-l fură somnul.

— Șcii una preotésă? — ȋce popa chitinel, la urechie la ea. Tu, când îi crede, că Păcală ásta al nost dórme dus, să te scoli frumușel, de unde ești și să te aședí de partea astalaltă, să me lași pemine lângă el, că am să-l imping in apă, altcum s'a mântuit. De-oi fi adormit, să me trezești.

— Bine-a fi, bine!

Dar hoțul de Păcală prinde de veste, că ce cale-i pe vale, se face erăș deștept și ba să pôtă el să mai adormă.

Așă-i veniă și lui de astă-dată.

Ceia, picioră bătute, cum e șa, adorm numai decăt, de puteai să-i duci cu locul.

Când crede, că se pôte, se scólă Păcală frumușelut, se pune lângă popa și lasă pe preotésa de cătră apă. Dela o vreme el mișcă pe părintele. Acesta, nici una, nici doue, in credința, că e vorba de spinul de Păcală, impinge in riu pe cucóna preotésă. Apoi dörme mai departe fără nici o grije.

Diminéta, Păcală se face somnoros și lasă ca părintele să se trezescă mai dintru 'ntei.

Când colea, vede lângă el, in loc de preotésă, pe cucon Păcală, vede și își ese cu totul din fire.

— Cum părinte? — dör te-ai supërat?

— Dar cum să nu me supër? bată-te numai faptele tale! Nu e destul, că m'ai calicit, nici că me făcuși să i au lumea in cap, acum me mântuiși și de preotésă.

— Bine părinte! tótă fapta își are și resplata. Ai jupuit și sfinția-ta pe mulți, acum poșteșce încöci cu spinărea.

Și nu s'a lăsat Păcală, pân' nu i-a tras o fășie de piele, cât e mai lată de pe spatele popei, — așă se spune.

Gr. Sima al lui Ión.

Te-am iubit . . .

Te-am iubit, o șcie nóptea,
Care m'a vëdüt veghiând;
Că te-am plāns, o șcie firea,
Care m'a vëdüt plāngënd.

Că me usuc de durere,
Martor îmi e Dumneșeu;
Dar că m'ai tradat, crudelă,
O șciu singur numai eu.

S. N. Sabo.

Mirtul iubiților.

— Istorie florentină, de Sacher Masoch. —

Istoria se petrecea in Florența pe timpul Medicilor: Iudeii nu locuiau decăt in Ghetto, in cvar-talul San-Lorenzo, a cărui porți se inchideau deo-dată cu apusul sórelui și nu se deschideau decăt cu rësăritul aceleuia. Nici unui Iudeu, nu-i eră iertat, in timpul acela, să remănă, afară de locuința lor, prin cetate. Toți, cari avură afaceri cu creștinii, se grăbiau a se reintörce la familiile lor, mai inainte de apusul sórelui. Femeile lor nu părăsiau decăt tare arareori acest asil; spre a fi la örele indatinate la Sabbat, séu spre a se preumblă. După cum am șa, porțile Ghetto-ului erau peste nópte inchise, afară de celea trei zile ultime din carnaval, când ziua-nóptea stăteau tot deschise.

In o séră Lorenzo — descendentul vechiei familii nobile de Altoviti — mergea prin Ghetto, chiar pe timpul, când fiicele lui Israil, stând la gratiile ferestilor își așteptau părinții, bărbații séu frații, cari se rentorceau din cetate.

Lorenzo, eră un tiner inalt, frumos și binefăcut, abiă de vre-o 20 ani. Fața sa nobilă și plăcută eră

inundată de bucle blonde și buzele sale erau incun-giurate de frumoșe musteșe aurii; pe lângă aceea purtă o imbrăcăminte tare acomodată. Și cum mergea călcând ușor pe trotuarul strădei, niște ochi intunecați de femeică, remaseră prioniți asupra lui. Deo-dată ca și din cer pică la picioréle sale o rosă roșie. O redică surprins și cu privirea căută persóna care i-o trimise, — dar in deșert! in giurul seu tóte pă-reau mörte. Trist de acéstă nereușită, își urmă calea mai departe, ocupându-se tot cu acéstă aventură in-teresantă.

In ziua următöre tot pe la aceeași oră, eră merse prin Ghetto. Și minunea minunilor! chiar in acelaș loc ca și in ziua precedentă, pică frumoșa flöre. solul iubirei și a fericirei. De astă-dată fu mai fericit, căci zări feréstă, de unde vini flörea; redică iute trandafirul și privind in sus, vëdüt cum o figură femeiescă se depärtă dela zăbrelele ferestii. Se retrase apoi repede după colóna unei case și așteptă inpa-cient. Nu peste mult un cap admirabil de femeică cu un păr negru ca nóptea ce eră străpuns de perle, se plecă pe feréstă spre a privi cu ochii sei intunecați după acela, care o interesă atât de mult.

Tinerul florentin se apropiă incet de feréstă, lu-ându-și pălăria de pe cap, spre a salutá pe frumoșă fată. Ea se spëriá vëdëndu-se așă de iute descoperită și așă de apröpe de olaltă, încăt își puteau da mâna. Făcú o mișcare ca și cum ar fi voit să se reintörcă, remase inse totuș.

— Scusați indrăsnela mea, nobilă domnișöră!
— incepü Lorenzo — inse nu me putui depärtá fără de a ve multămi.

— Scusați-me dvöstre — replică fata, cu o voce ce umplü inima tinerului de durere — că, eu o lu-deică, am cutezat acéstă față de un creștin și după cum mi se pare încă nobil.

— O, nu vorbiți așă! — strigă tinerul — căci altcum voi fi silit a crede, că voiți să me batjocoriți și eu aș dori . . .

— Ce, tinere nobil?

— Ca să aveți incredere in mine și încă mai mult să . . .

— Tatăl meu se va rentörce cât mai curënd din cetate — îl intrerupse iudeia. — Decă e drept, că dvöstre nu me desprețuiți, atunci dați-mi mâna, cu o oră inainte de apunerea sórelui un sërün; eu dimpreună cu alte conaționale de ale mele voi merge la Arno. Acum adio! — și i intinse mâna prin zăbrele. El o apucă repede și inainte de ce ș-ar fi re-tras'o, o duse la buzele sale.

In ziua următöre care eră sãmbãta, rãpitörele femei și fete iudeie, imbrăcate in vestminte sumptu-öse, mergeau la preumblare pe lângă țërmul drept al Arnului, intre Ponte Vechio și San Trinita.

Damele nobililor și femeile cetățenilor, evitau ori ce intëlnire cu ele, pe când mulțimea tinerilor se adunase in numer mare, spre a admirá frumusețile orientale. Nu eră dar nici de cum bătător la ochi, decă junele și frumosul Altoviti, încă se mestecase printre cei ce mergeau pe stradă in sus și in jos. Lui i fu tare cu greu a recunöșce in mulțimea femeilor, pe aruncătörea de rose, căci eră cu totul tot schimbată. Gingașa figură femeiescă ce i surise prin-tre gratiile ferestii, nu eră acum alta, decăt aceea figură maiestösă, cu formele admirabile, care pãșiá ca și o reginã pe promenadã, imbrăcatã in un vestmënt de mătase, cömpresat cu aur, cu un caftan din blana cea mai nobilă și in përul seu negru cu o diademã din rubine și diamante.

Altorit nu cutezã să o salute, el preferi elocința ce eră opritã buzelor sale ochilor, cu cari i putea spune tot atât de bine ceea ce simțica inima sa. Decã

ea totuș n'ar fi priceput acest limbaj, îl esplică în fine biletul, pe care pe nevedute, îl puse în mână. Frumosa iudaică i mulțămii cu un suris lin, care, pentru un moment oprî tinerului bătăile inimii.

Cât ce ajunse acasă, desfăcî în grabă biletul și îl cetî la lumina roșie a lampei de sabbat. Cuprinsul eră acesta :

»Te iubesc mult frumôsă iudeiă și decă tu încă simțești ca și mine, atunci te voi peți dela tatăl teu. În semn că consimți la planul meu, mâne după missa cea mare să te afli în biserică.

Lorenzo Altoviti.«

Frumôsă iudeiă mai cetî încă odată biletul și apoi îl ascunse în sinul seu vaginal.

În ziua următoare Lorenzo ascuns după o columnă în biserică își așteptă iubita. Nu mult după ce se aședă acolo, evlavioșii părăsiră pe rînd biserica, când apoi și apărî frumôsă evreiă, îmbrăcată în un vestmînt întunecat și tare voalată și se aședă în un unghiu în umbră. Lorenzo cât ce o zări, se apropiă de dînsa și se puse alătura de ea pe un genunchier, putînd astfel conversă neconturbați.

Fata i vorbi despre sine; spuse că se numește Rachela, de viță din Livorno și că numai de cîtva timp se află în Florența, unde tatăl seu se aședuse ca bancher. Apoi i nară cât de mult fu impresionată la prima lui vedere prin Ghetto; și îl asigură în fine că-l iubește cu tot focul unei inimi caste, și că ar fi pregătită a se face creștină și ai fi femeia, atât înaintea lui Dumnezeu, cât și înaintea ômenilor.

Lorenzo din partea sa, i spuse cele mai dulci cuvinte ale unei iubiri sincere și cele mai sfinte jurăminte de vecinică fidelitate, o conduse apoi la cel mai de aproape altar, unde ingenunchiară ambii. Lorenzo i puse în deget un inel și își dădură mâinile, în semn că vor fi uniți și pe viță și pe mörte. După ce se redicară, Rachela cuprinse pe tiner cu gingășie în brațele sale și buzele lor se alipiră în un sărut, care ar fi dorit să nu mai aibă sfîrșit.

— Ddeu să te apere Rachelă! — dîse tinerul la despărțire.

— Și pe tine, Lorenzo! — răspunse ea depărțându-se.

Tatăl Racheliei sta în mica sa casă de schimb, ocupându-se cu măsurarea banilor, căci se temea nu cumva vre un coreligionar de al seu, să-i fi pilit, din spirit de speculă zimții, când ușa se deschise și tinerul Altoviti intră.

Bêtrănul Jidov cât ce vîdî pe tinerul nobil, îndată se grăbi complasant ai întinde un scaun, socotînd că a vinit să cêră niște bani împrumut.

— Cu ce ve pot servi Escelență? — întrebă bêtrănul cu o voce nasală.

— Ași voi să vorbesc cu dvostre cât se pôte de lămurit și de clar, și mi-ar plăcê tare mult, decă și dvostre ați vorbi astfel.

— După puteri, Escelență! — suspină bêtrănul bancher — numai cât timpurile is rele și banii puținii...

— Nu-mi trebuie banii dvostre — îl întrepruse Lorenzo — ceea ce voiesc a ve spune e, că iubesc pe fiica-ve Rachela și ve rog ca să mi-o dați de soție.

— Domnule! fiica mea!? — sbieră bêtrănul — v'a luat döră Ddeu mintea de nu șeiți, că ea e o evreiă și ca atare nu pôte fi nici odată femeia unui creștin, a unui nobil!

— O evreiă, de sigur nu! — replică Lorenzo flegmatic, — inse Rachela me iubește și este gata a se boteză!

— Să se boteze, copila, Rachela mea? — se lamentă iudeul. — Blăstemată să fie ora în care s'a

născut! Mi-ați fermecat copila, dle și mi-ați căști-gat-o pentru dvostre. Oh, Iehova, Rachela mea!

— Linișciți-ve! o, linișciți-ve! Unirea unei evreie cu fiul unei nobile case florentine, pôte avê pentru poporul dvostre cel apăsât, niște urmări de totului tot favorabile.

— Și ôre părinții dvostre, superbii Altoviti, primî-vor în casa lor pe o evreiă, chiar și decă ar aduce o dotă princiară ca și Rachela mea?

— Încă n'am vorbit cu dînsii, inse sper.

— Sperati? nobile tiner! — dîse iudeul invelselit de-odată — veți auđi dar ce ve vor dîce — și făcî o paușă scurtă, în decursul căreia își privi mănecile lungului seu caftan de mătase, sullând printre perii prețioșei blane cu care eră acoperit. — Potțiți dar și vorbiți cu ei și decă se vor invoi ca să ve binecuvinte, și eu ve voi da binecuvîntarea mea.

Lorenzo vru să mulțumescă bêtrănului.

— Nu-mi mulțumiți — îl oprî iudeul cu un suris fin — vorbiți mai întei cu părinții dvostre!

Tinerul nobil grăbi cătră casă, sări pe trepte și cât ce ajunse în odaie, se aruncă la picîorele părinților sei, cari chiar erau ocupați cu jocul de șach, descoperindu-le iubirea și scopul ce-l are față cu Rachela.

Tatăl seu îl ascultă înmărmurit, ér mamă-sa auđînd în ce rătăcire se află fiul seu, îl apucă de mână și începî a se lamentă.

— Nici odată o evreică, chiar și de va primî st. Botez, nu va putê păși în casa mea ca mireșă — începî bêtrănul Altoviti, fără de a i se schimbă vre-o trăsătură a feței. — Acesta este nestrămutabila mea voie Lorenzo și mai mult nici un cuvînt despre acesta afacere!

Lorenzo, care cunoșcea natura tatălui seu, se redică și se rentörse la bêtrănul iudeu.

— Nu v'am spus, să nu-mi mulțumiți; șcieam pré bine, că Altoviti nu se va invoi nici odată. Le mai puteți spune numai atata, că decă vor află emblemele lor demne pentru o evreică, și eu aflu banii miei demni pentru un creștin. Ve mai rog, că de aci încolo incungiurați-mi copila și nu o urmăriți mai mult!

Pentru Rachela începură acuma dîle rele. Tatăl seu o păziă cu o strictetă necunoscută ei încă și singură nu o mai lăsă să mîrgă nicăiri. Pe Lorenzo nu-l mai vedea decăt pe promenadă, séu decă trecea cumva din întemplantare pe lângă casa lor și ea eră lângă ferestă cu zăbrele.

Se apropiă carnevalul. Palatele nobililor străluciau mai în fiecare nôpte de mii de lumini și poporul mascat percurgea stradele. Lorenzo folosi libertatea și ocaziunea ce i-o întindea aceste dîle pline de sgomot și merse mai mult decăt odată cu amicii sei prin Ghetto. Inse deșerte erau tôte jocurile musicantilor, cari scoteau din instrumentele lor celea mai vesele cântări: în deșert eră tot, pe Rachela nu o mai putea vedê, căci tatăl seu o închise în o chilie din dos unde se lamentă singură.

Pentru amoresași surveni inse o întemplantare norocôsă; tatăl Racheliei trebui să călătorescă la Livorno pentru o afacere însemnată de bani. El își dede în absință, fiica în grigea unei servitôre bêtrâne și fidele și apoi se duse.

Rachela izbuti a mișcă pe bêtrăna prin lacrîmile și rugăciunile ei și când odată Lorenzo în dîlele ultime ale carnevalului, vinise ér mascat la casa lor, i făcî semn să pășescă în lăuntru și putură conversă astfel cîtva timp neconturbați de nime.

— Lorenzo! mâne e ultima di de carneval, e ultima nôpte când porțile din Ghetto is deschise, și écă-ți spun, că am de cuget să cercetez cu

M O L T K E.

tine *Veglione*. In ce mască vei fi tu, ca să te pot cunoșce?

— In un saracen. Și tu?

— Eu? — întrebă Rachelă surîzând și desfăcându-și in un moment de petulanță părul care i ajungea până la pământ și care o acoperia ca o manta; și apoi continuă: — ce ții dragă, nu-s destul de mascată?

Lorenz cuprinse talia frumoasei și răpitoareii femeii, acoperindu-i fața și mâinile de sărutări:

— Cum vei fi așa dară?

— Ca o țigană. De pe inelul acesta me vei cunoșce.

— Așa dară mâne, iubita mea! — țise Lorenzo.
— Da! după apusul soarelui!

*

Veglione e un bal mascat, pe care ați încă il mai poți afla in celea mai multe cetăți ale Italiei in noptea carnavalului, și care fu introdus in Florența pe timpul Bianței Capella.

Și, fiind că cu începerea primei zile de post încetă ori și cepetecere sgomotosă, pentru de a face loc tristelor zile de penitență adevărată, plăcerea și desfătarea in ultima zi a carnavalului, ca și pentru un »adio!« își ajunge punctul seu de culminațiune, și totă lumea: tineri și bătrani, săraci și avuți apar mascați. Mulți se transformă in negrii, mulți in țigance, dar dintre toți, nici unul nu a reușit mai bine ca Lorenzo și nici uneia nu-i sta mai bine părul impletit in cosițe ca Rachelăi. Indată se și cunoscură unul pe celalalt.

— Arată-mi semnul! — țise Lorenzo, mai mult pentru formă, căci inima sa i spunea, că aceea e scumpa lui Rachelă.

Ea i arată inelul.

— Te aflai dară, scumpă Rachelă!

— Și eu pe tine, scumpul meu — i șopti ea — vină dară să jucăm intr'una, căci me simt tare bine in brațele tale legănată lin la accentele muzicii.

— Să jucăm dară!

Și începură a juca. Ea se lăsă aprinsă de iubire și plăcere in brațele lui, inchiidându-și pe jumătate ochii, intocmai ca adevăratul copil al sudului. Jocul nu-l intrerumpeau, decât séu ca să mai respire și să se sărute in taină, séu să ieie ceva beutură recortitoare, după aceea jucau mai departe, tot mai pasionați, până când ei i se despletiră cosițele. Tot atunci și clopotul dela Segovia, vestiă meșul nopții.

Cu ultima bătăia se finia carnavalul, și unul fiecare eră obligat a se demască. Lorenzo și Rachelă, cât ce auziră sunând pentru prima oră clopotul funest, părăsiră sala fugind dintre mulțimea mașcelor afară in liber.

In *via Calcajoli* se întâlnește cu o cetă de bărbați straveștiți. Conducătorul acelei cete, un bărbat mare de o statură athletică, apucă pe frumoasa iudeia de păr strigând: Asta-i Rachelă! pui in remășag capul meu, că nici o femeie afară de ea n'are in Florența o atare manta intunecată, care să-i astupe nuri!

— Dă-ne drum liber! — țise Lorenzo.

— A! ecă mirele acestei porumbițe negre! — reflectă un al treile. — Ce ar fi ore decât i-am răpi această pradă frumoasă?

— Bine ții Cosino! — resună vocea celui dintăiu. — In laturi iudeule! Femeie, urmază-ne!

— Lăsați liberă strada! — strigă Lorenzo infuriat.

— Nu-i iudeu! — țise un al treilea din cetă cătră conducătorul lor — să se demășce!

— Chiar aceea o voiam și eu; a trecut meșul

nopții, deci jos mașcele! — strigă din nou conducătorul, luându-și cu toții mașcele. Lorenzo pută cunoșce in conducător pe Stephano, un nepot al principelui.

— Dați-ne pace! — țise din nou Lorenzo.

— Mașcele jos! — strigă cetă ametită și unul din ei și ruse Rachelăi masca.

Acum își luă și Lorenzo masca scoțându-și totodată și pumnalul. Contrarii făcură tot asemenea și o luptă infuriată se începă intre ei. Bravul Altoviti răni pe unul după altul din contrarii sei, căusând o rană mortală lui Stephano, care cădă la picioarele sale. In vreme ce amicii i viniră lui Stephano in ajutor, Lorenzo pută a se ascunde cu iubita sa in biserica Stului Michail.

— Îs pierdut! — fu prima vorbă ce țisese Lorenzo — acela pe care l'am omorit e un consangén deapropo de a Medici-lor; voi trebui séu să fug de aci séu să primesc mörtea din mâinile călăului.

— Decă nu ni-a fost rënduit să trăim fericiți împreună pe pământ — reflectă plină de iubire Rachelă — să murim împreună. Dđeu va fi mai indurător cu noi ca ómenii.

— O voiești această serios? — întrebă Lorenzo scos din gândurile sale. Ea aprobă cu capul. — Atunci un ánger bun ne-a condus aci — continuă el. — Eu cunosc pe preotul acestei biserici, el ne va binecuvântă și apoi vom muri.

— Cum vei vré! — aprobă frumoșa fată.

Lorenzo și invită pe preot. Acesta aprinse luminile dela altarul principal, boteză pe Rachelă, apoi împreunându-le mâinile, recită binecuvântarea bisericăscă asupra lor. Fiind că n'aveau numai un inel, il luă Lorenzo și il puse in degetul iubitei sale; această in schimb smulse câteva fire din părul seu, le impleti și le dădă lui Lorenzo.

— Acum ești bărbatul meu! — țise ea.

— Și tu femeia mea!

Acoperiți de intunec părăsiră biserica și ajunseră fericiți in cetate.

Pe mica câmpie, numită ađi Strozzini, eră un *mirt* mare, a cărui ramuri bătuti de vântul de nopte, susuiau lin.

Ei se opriră aci și Lorenzo strinse la peptul seu pentru prima și ultima dată pe iubita sa soție.

*

— Rachelă! scumpa mea femeie, ecă se iveșce țiu! — începă Lorenzo.

— Bine ții! e timpul să murim — replică ea, aședându-și cu multă delicateță capul pe umerii lui.

— La Paști va fi timpul senin — țise Lorenzo începând a pređice — aerul este aspru și rece. Me cuprind fiori.

— Acesta va fi de ajuns pentru amândoi — țise ea desfăcându-și negrul seu păr și aruncându-l ca și o manta pe umerii lui. — Tremuri și acum?

— Nu, iubito!

Se lumină din ce in ce mai tare. O păseruică cântă pe un ram și sunetul clopotelor resună din cetate.

— E timpul; — țise Lorenzo — te voi ucide dar mai intėi pe tine și apoi pe mine; ori döră voiești să fi mai amabilă decât mine și să me omori pe mine mai intėiu?

— Cum vei voi tu!

— Atunci omöră-me pe mine mai intėiu.

— Și cum o voi face această? — întrebă ea plină de inocență.

— Tare simplu! ia acest pumnal și mi-l implăntă in inimă!

Rachelă il ascultă, luă pumnalul și după ce il lăsă să lucescă in palida lumină a dimineții, cuprinse

pe Lorenzo în brațele sale și i dișe: Vino să murim în sărutare! — și își apăsă buzele sale de ale lui, punându-i pumnalul în piept. Dar repede se desfăcū eră din brațele lui și aruncând pumnalul dela sine, esclamă:

— Nu pot vedé, nu pot vedé curgënd sângele iubitelui meu soț!

— Rachelo, nu te infioră! fă ca să mor de mâna ta! — se rugă Lorenzo, aruncându-se înaintea femeii sale și cuprindându-i picioarele.

— Nu pot, nu pot! — respunse ea suspinând.

— Omöră-me! fii, te rog, îndurătoare! — se rugă el.

— Bine! — strigă ea de-odată, — vei muri de mâna mea, dar așa cum voi voi eu.

— Cum vei voi tu! — aprobă el.

Atunci ea apucă coșitele negre ale părului seu, le încinse ca și un șerpe în giurul gâtului lui și cum sta jos la picioarele ei, îl trase în sus. Apoi după ce-l ținu astfel câtva timp, se aplecă spre el, fără de a plânge, fără de a se lamentă, puse mâna pe inima lui — eră deja mort. . . .

Îl mai sărută apoi pentru ultima oră, își desfăcū părul de lângă grumazul lui, se legă apoi ea de gât și apoi de crénga mirtului și muri. . .

Crénga fu mai compătimitore decât ómenii, ea se rupse și pică jos, dar așa că Rachelo, cădū cu capul pe pieptul soțului seu, astupându-l cu părul seu, făcându-se fidelă până la mörte.

In prima di a postului, aflară florentinii, cari eșiră ca și de altă dată la preumblare, pe cei doi mörți. Lângă ei sta un buchet de flori și frunze.

Nu peste mult părinții neinduplecați a lui Lorenzo se țineau de mâna cu tatăl Rachelei lângă cadavrul copiilor lor, cari ambii furé inmormențați în o gröpă unul lângă celalalt.

De atunci începënd, câmpia aceea se numiă *Strozzi* (*sugrumații*), care apoi în decursul timpului se prefăcū în *Strozzi*.

Crénga ruptă de mirt fu împărțită ca aducere aminte de acésta scenă înflorătoare asistenților. Bărbați și femei, soți și iubiti își dădeau ramuri din acest arbore pururea verde, spre a nu iută pe acești iubiti fericiți. Ca amintire purtau fiecare ramura cu sine până în diua florilor, când o schimbau cu ramură de olivă — simbolul păcii.

Aurel C. Domșa.

Hypnotismul.

Albert Deljut face în unul din marele diare parisiane un förte interesant studiu asupra hypnotismului. Scótem din acel articol următoarele pasage:

Câte fapte estraordinare nu au arătat dnii Charcot, Charles Richet, Luys' și Bernheim! Poți să vorbești cu ființa adormită și întotdeauna aceste convorbiri sînt atrăgătoare și variate. La spitalul Bejon, o femeie din casă cu o mediocră inteligență, nu voiă să cânte decât »Africana.« Ea nu auđise acésta piesă decât o singură dată: ceea ce de sigur nu este de ajuns pentru a o prețui după adevărata ei valóre. Când cineva voiește s'o facă să cânte alt cântec, aria vrei-unei operete, ea redică cu dispreț din umeri. În cartea sa »Somnambulismul Provocat«, doctorul Charles Richet povestește casuri förte estraordinare. El schimbă, după voia sa, pe femeia adormită în țerancă, în actriță, în general.

În »Țerancă«, ea își frecă ochii, se întindea

dicënd: »Ce oră e? Patru ore diminéța!« Atunci se punea pe umblat prin casă. Apoi reluă vorba: »Hai, trebue să me scol. Hai la staulul vitelor. Ei, întorce-te acum balțato.« Și ea făcea ca și cum ar mulge o vacă.

În »Actriță« chipul seu luă un aspect zimbitor: »Imi veđi, nu e așa, rochia? Directorul m'a silit s'o lungesc. Sînt plictisitori directorii ăia. Eu socotesc, că cu cât rochia e mai scurtă, cu atât e mai bine. Totdeauna este pré multă rochie. O singură fóie de viță e de ajuns. Așa-i, drăguțule, că și tu ești d'acéstă părere, că e de ajuns o fóie de viță? Uită-te la Lucia: ce innaltă și ce picioare mai are!«

În »General« luă un ton poruncitor și de comandă: »Adu-mi lorneta mea, de resboiu. Bun. Unde este colonelul întéului regiment de zuavi? Colo sînt krumirii. I ved suird delul. Comandante, ia o companie și alungă acești ómeni. A! sînt voinicii zuavii tei, cum s'arată de bine!«

Poesii populare din Bănat.

Paduriță desă ești,
Țera mea departe ești;
Sînt străin ca pui de cuc,
N'am milă unde me duc;
Necăjit ca pasérea,
N'am milă de nimenea;
Nu bate Dómne pe nime,
Cu ce m'ai bătut pe mine,
Dela gură voie-mi fac,
La inimă plâng și tac.

Trandafir brașovenesc,
Mult me plâng și me doresc,
Cu mândra să me întelnesc,
Doue vorbe să-i grăesc,
Apoi să me despărțesc.

Leniță cu ochii mici,
Mai vină odat' pe aici;
Vetică cu ochii verđi,
Eși afară de me veđi,
Eși afară pân' la pórtă,
De veđi dorul cum me pórtă,
Din loc în loc,
Ca p'un om făr' de noroc.

Ochii-mi plâng, inima-mi sécă,
Că n'am om care să-mi placă;
Ochii-mi plâng, inima-mi cerne,
Că nu am și eu muere;
Plânge-mi tare sufletul,
Că s'apropie postul;
Mândră nu mi-am căpétat,
Remân éraš supérat.

Culese de:

Iuliana E. Iancovici,

Cugetare.

Femeile s'ar puté împărți în doué mari clase: unele cu instincte de câni, care simt trebuința d'a sărută chiar mâna ce le lovește; celelalte cu instinctele mâtei, care și prada care voește să inghiță, trebue să o chinuască.

Constanța de Dunca-Schiau.

Cum se îmbracă ea.

(Articol de fond pentru dame.)

Parisiana — se înțelege! Până în ziua de azi a fost ea singură maestra stylului — în îmbrăcăminte. Noi toți, mici și mari, prin plôie și furtună am alergat la dânsa să-i ghicim arta de a se îmbracă. Cât de mult am fost în stare să profităm dela dânsa, me voi încerca să arăt aici...

Cea mai demnă gospodină, cea mai conștiințioasă consilieră în d'ale camerei de bucătărie, nu se poate sinamăgi asupra impregiurării că: produsele cele mai grandioase ale mânilor sale nu sunt apreciate după meritul ce li se cuvine de soțul ei — decă ea singură n'a înțeles să i se presinte bine garnisită.

Arcanitatea este că: șcim pré bine că la friptura de epure se potrivesc pastecele și feliile de lămaie, ér nu de loc varza ori spânacul, — dar par că nici odată nu vom fi în stare să învățăm a șci: decă noi avem să ne presintăm svelte ori rotunđiore, garnisite cu o culóre ócheșă intunecată ori cu una deschisă.

Adese-ori chiar vedem aparițiunea unei fripturi care a fost servită lipsită de ori ce garnisělă. Bărbatul duce bucata la gură dar fără entusiasm și la ocaziunea procsimă dânsul e »silit de afaceri urgente« — să ieie prânđul afară din casă.... La »table d'hota« vieții se servesc fripturile bine garnisite. Multora pôte li se pare o banalitate prosaică, că firea femeiescă este adusă la un raport atât de intim cu de ale mâncării. Cei cari cugetă așa sînt în rătăcire și nesocotesc destinațiunea femeii. O tendință mai bună decăt a plăcé și a fi mereu dorită nici una din noi nu are. Ori cum s'ar aretă o ființă femeiescă, alt ceva ea nu doreșce. Aici ajunge fecióra visătore după ce ș-a învățat pe din-afară pe poetul seu favorit; aici pictora genială când penelul săturat cu culóre nu o mai mulțameșce; aici sylfida ce pășeșce pe picidore de versuri măsurate: aici tóte, tóte acele care cu voie séu fără voie ș-au greșit cariera.

Voi să fiu iubită, incongiurată de atențiuni, dorită. Intéiu de tótă lumea me vede, apoi de câțiva numai și in cele din urmă voi să am pe »soțul iubitor« pentru mine, pentru mine singură.

In lumea noastră naivă esistă credința, că fórte multă iubire, fórte multă jertfă, abnegațiune și tandreță se recere ca să facem pe soțul nostru nedeslegat de noi. Numai francesa istétă, cunosctóra bărbatilor, numai ea șcete, că pentru ajungerea acestui scop câtă materie, dantele, panglici, mănusi, evantairi, ciorapi și câte parfumuri se recer.

Spre a puté intră pe urmele piciorului ei gingaș, înainte de tóte trebuie să ne desvătăm de aceea: a consideră pe bărbat capabil numai de mândrie, de tãrie și de grandiositate. In inchipuirea acésta greșită de regulă culminează tótă nenorocirea unei iubiri séu a unei căsnicii. — In realitate bărbatul e atât de slab, încât adese ori poți să-l conduci de un fir de mătasă. Nu numai unul din seculul numit »cel tare« a fost condus in regiunile cele mai nalte ori in prăpăstiile cele mai adanci, cu ajutorul — unei panglici înguste.

A legă panglici ce nu se mai pot rupe; a pune catene in cari să se incurce cugetările cele mai lămurite, a împletí flori cari să pótă îmbetă simțurile cele mai sănétose, este o artă ce, până azi numai francesa o pricepea.

Intre Dunăre și Rhin, femeia e pré sentimentală, pré conștiințioasă. Aici ea ori pörtă surtuțul monachal al buneii cuviințe dusă până la estrem, ori face un salt cutezător din surtuțul călugăresc și devine o caricatură a secsului femeiesc.

Plăcerea voiosă, inocentă a Parisienei de a se găti — acésta este ceva cu desevêrșire necunoscut femeii din Europa de mijloc. Aici toiletta este conșiderată drept viciu ascuns — ori se desvöltă in fața lumii cu o tendință de impunere ce te respinge. Bucuria frêscă, inocența proprie fiecărei femeii, când talia ei frumușică este cuprinsă de un vestmânt frumos — acésta bucurie aici este infierată ca un păcat pe față séu ascuns.

Și in acésta chestiune femeiescă este a se căută — bărbatul.

Cât de amabil, cu câtă pricepere delicată, șcete francesul să aprecieze modul de a se îmbracă al iubitei sale; și cât de moros, indispus, contemplă la noi bărbatul toiletta soției sale. El cel mult! decă reduce efectul la — a calculă cât a costat.

I lipseșce cu totul acel mic și artistic »șic« fără de care, in fond luat, nu se pôte găsi nimic incântător la femeie.

Cu tóte aceștea, bărbatul in mod inconșciu, fără voia și șcirea sa, este influințat de arta femeii — de a face toiletă.

O cântăreță îi place. Dóră unde aceea cântă bine? Nu, soția sa are o voce mult mai însuflețită.

Nu cumva pentru că aceea la soupeu șcete să riđă cu veselie și puțin genată? Nu, soția sa ride și mai cu inimă.

Dar, îi place cântăreța, pentru că acésta i se arată îmbrăcată cum... ei cum? Astfel, că el cu alți cincispredece amici a sei de-odată, are dorința, de care încă nici nu șcete să-și dea sémă, să vedă îndepărtate podóbele ce ascund niște forme ce dânsul presimte că l'ar incântă.

»Shoking!« — nu este așa?

Dta decă dorești dar ca soțul dumitale să nu se amuse in est mod, atunci scumpa mea tovarășă in suferințe, nu-ți remâne altă scăpare, decăt să iuveți: cum să te îmbraci.

Cel mai momentuos paragraf in chestiuni de toiletă, contra căruia noi păcătuiem cu o consecvență deosebită, este individualisarea. Francesa imprimă rochiei sale, al seu »cachet« propriu, pecând noi, ducem la plimbare cu noi, marca fabriciei.

Noi — nu noi ne îmbrăcăm, ci ne lăsăm să fim îmbrăcate de croitoreșă.

Cea mai smerită protestare din partea noastră contra legilor croitoreșci, — acésta o respinge cu respunsul crudel:

«Acésta nu pot să-ți fac. Asta nu se pörtă, — nu esistă Eri tocmai, am dus dnei X (dna X fireșce — este o damă, care se distinge mai mult prin strălucirea aurului seu decăt prin frumuseța figurai și bogăției de spirit —) o rochie, chiar așa am să o fac și pe a dtale.» — „Dară draga mea«... — „Dómnă, te rog, las' pe mine! că dóră îmi cunoșci gustul.“

Și astfel sîntem espuse la bunul plac al acestor femei, al căror simț estetic și tact artistic numai dóră de ortografia lor mai pôte fi întrecut.

Din colecțiunea esperiențelor mele amare un esemplu:

In Paris mi-a fost atras atențiunea o liniă grațioasă incovoiată produsă la un vestmânt femeiesc. simplu numai prin aceea, că foile dinainte erau cu o idee numai, cevași mai lungi decăt foile din dărét. Acésta mică linie avântată in spre foile din dărét, da întregii figuri ceva picant, spiritual chiar.

Cu mâinile aredicate me rugam de toate cusutoarele: tăiați-mi rochia să fie din dărăt cu trei centimetri mai scurtă decât dinainte. Me rugam, amenințam, me supăram, me puneam în grevă — tot înzădar!

Lăsați să-mi vie cusutoarea în casă, ca să o pot controla. Și ca să-mi pot câștiga favoarea msei, o asigurai despre aceea, că toți bărbații din casa unde locuiam, suspină după dânsa. Chiar pe soțul meu atât de mult știeam să-l rețin în odaia noastră de lucru, încât și ea se vedea flatață de acesta.

Cu un suris convulsiv forțat, îndurai toate istoriile ei ce mi le spunea și cari cădeau ca ploaia pe capul meu. Alai despre așa de multe albituri și inimi rupte, și crime secrete; în timp admirabil de scurt me învăța ea să știu că: ori ce căsătorie din dragoste, se face întotdeauna numai între bărbați ușoratici și lete urite; vedui atât de multă falsitate de inimă și de dinți, atât de multe șolduri diforme și cocose de necredut — încât fui apucată de o durere lumescă »hamletică« și trebuî să me culc în pat cu migrenă. Și în butul tuturor acestor jertfiri eroice din parte-mi, acest registru viu de păcate, acest șerpe bîjbăitor de croitoră — pe nevedute, pe la spatele mele, a știut să atârne de foile rochiei mele, din dărăt, cunoscutul: »colț« și acesta — și acum ca și mai înainte — a ramas fidel misiunii sale de: aparat măturător de strade.

Ce dramă răpitoare nu s'ar pute scri asupra sôrtei modelor reu înțelese, ai dta o idee numai despre tragicul unei tunici care ș-a greșit menirea, ori a turnurei ce nu se află la locul ei? Recunoști dta conflictul teribil iscat între o figură scurtă, lată și între o stoffă cu carouri mari; disonanța ce-ți dă penervi, a două culori reu asociate; chinul sfășietor de inimă al unui corsagiu prę strîmt, durerea nețermurită ce ne-o cauză o încălțăminte prę mărginită?

Dta nu numai că ai o idee despre toate acestea, ba chiar singură le-ai îndurat de mii de ori mușcându-ți buzele și innecându-ți în inimă strigătul de durere.

Și totuș — îți lipsește curagiul să lupți contra turâniei acestor chablone: primești în supunere, oligarchia neomenosă a industriașului, te inchini înaintea despotismului neșciinței. Și de aceea ți se întâmplă ceea ce meriți! — Ești îmbrăcată ca și servitorea dtaile — duminica după amăzi.

Așă ceva nu i se întâmplă Parisienei nici odată. Parisiana — fără să aibă necesitate să recurgă la mode aparte, estravagante, foarte bine știe să se distingă: dama adevărată de »grisettă« — »bourgeoisă« de »cocottă« — și acesta ăra de »la femme qui se respecte.« Ele toate, singure se îmbracă, și pentru aceea »la bourgeoisie« își manifestă gustul ei de burgeoisă — și dama de societate — gustul ei de damă distinsă. Și pentru aceea Parisiana e unică și rămâne fiecărui care o vede neuitată. Pentru aceea Parisiana dă tonul — și păcat că noi nu șcim să imităm acest ton mai bine.

*

Aceste le scrie o — neromână, pe semne. Despre modul cum se îmbracă Românele, ce să dicem?

Cunosc un fel de Române, cari, având ocaziune și ele, să umble pe la Paris — pe acolo pe strade, prin circuri, prin restaurante pôte — prind din sbor câte o imitațiune, își cumpără toilette spesând sume enorme pe ele și cu toate aceste — rentorcându-se în patria lor — neșciind să le pörte, căci n'au nici gustul Parisienei, nici mișcările, nici umbletul ei — mai și încărcându-se cu sumedenie de giuvaericele, după usul oriental, fără gust și fără ale-

gere ș-apoi mai și spoindu-se pe față în mod teribil — parvin în sfârșit a se presintă naintea lumii ca niște tipuri ridicole-mitocănești; atât numai că dânsule »au vedut Parisul« — respective stradele Parisului — cu atât gustul lor nu s'a cultivat. S'au întors mai ridicole decât ce erau naintea voiajiului la Paris.

Cu totul altfel: dama distinsă din societatea alăsă, care avea deja gustul ei și bunul simț de acasă. Acesta, fără indoielă, știe cum să se îmbrace și ce să-și alegă vizitând Parisul. Dânsa va șei cari farmece grațioase să le intrunescă cu frumusețea ei proprie de femeie română — și fără a recurge la legiunea de pomade și alte cosmetice scârböse de pus pe față ce Parisul le are în abundență; va șei să placă bărbatului ei, cu fața ei curată, naturală, cu ochii ei negrii ca murele și lucitori ca două stele.

*

Pe la sate, țerancele, — nu vorbim de țeranca germană d. e. care dela ore-care etate incolo, de regulă începe a fi diformă cu totul, — nici de femeile maghiare, — vorbim de țeranca română.

Transilvănēna, Crișana, Mureșana, țeranca din Bănat din valea Timișului — e mai frumoasă atunci când imbrobodită pe cap cu marama ei roșie de un roșu viu, stă cu picioarele în riul cu undele sale verșii și-și bate albiturile de le face albe ca néua și în giurul ei se joca în apă și prind pești cu cărd de copii veseli și sânetoși. Țeranca din Bănat, duminica la joc, când crede ea că trebuie să-și incarce fața cu albele de cele mai ordinare, încât i se întinde pielea pe obrazi de nu-și pôte deschide ochii — mai și incinsă pe la mijloc — »de serbătore« cu brâne, mult prę gröse, e cu totul desfigurată și respingător de urită. Se mchină unor obiceiuri, în modul lor de a se presintă gătite — obiceiuri pröste de tot.

Țeranca dela Olt, cea din munții României mici, care la ori ce cotitură de munte întelnește un șipot, un izvoarăș limpede curat ca argintul — așa că-și pôte spelă bine și curat albiturile și ale ei și ale bărbatului și ale copiilor — acesta țerancă, cu fața ei brună, figură mai mult slabă, svelată, decât plină, e frumoasă atunci, când pădindu-și curtea plină de albituri intinse spre a se uscă, șede pe prispa aredicată a casei cu marama ei fină, subțire, albă ca zăpada, ușor prinsă pe cap din dărăt numai cu unul séu cu două ace, lăsând liber gâtul, fața, un profil clasic perfect, incungiurat de două temple negre ca ebulul, la sînul ei desvêlit, liniștită, blândă, mândră, fericită. își alăpteză copilașul și arătând un șir de dinți albi, rîde și glumește cu bărbatu-seu, care în curte dinaintea ei, își face de lucru pe la rôtele carului. . . . Aici țeranca din România e frumoasă, și așa cum se presintă ea în mijlocul căsniciei sale — e de o frumusețe perfectă. Când și dânsă, duminica, se duce la cărciumă, la »horă« — și când și dânsa își intinde »suliman« pe față și-și zugrăvește pe umerii obrazilor cu roșu, două pete (care ar fi să fie trandafiri —) în realitate inse aceste două pete par a fi urmele remase a două pälmi aplicate la acel loc — astfel înfățșându-se — ea nu e frumoasă nici de frică!

Preoții și dascalii de pretutindenii, ar trebui să fie aceia, cari pe lângă alte îndrumări folositoare, să abată și poporul, cu deosebire partea femeiesă, dela astfel de rătăcirii urite.

Săpunul și apa curată! cele mai bune și mai sânetöse lécuri pentru frumusețea poporului — destul de frumos dela natură!

M o l t k e.

— Veți ilustrațiunea din nr. acesta. —

La 8 l. c. contele Moltke, nemuritorul cap al armatei prussiane, cel mai mare strategic al timpului de acum, a serbat aniversarea a 70-a dela incepearea carierei sale militare.

Cu ocasiunea acésta bătrânul beliduce a fost salutat cu ovatiuni din toate părțile. Impăratul seu l'a felicitat prin un autograf; ér monarcul nostru i-a trimis o depeșă.

Din incidentul acesta găsim și noi ocașional a-i publică portretul.

I. H.

Literatură și arte.

Știri literare și artistice. *Dl dr. A. P. Alexi* a scos de sub tipar la Brașov, in tipografia Alexi, un mic volum intitulat: »Helveția și Wilhelm Tell«, la care vom revini. — *Dl dr. Vilhelm Rudow*, carele a publicat și o broșură de poezii populare române traduse in limba germană, serie in revista »Unsere Zeit« un studiu asupra cărții dlui Ion Ghica, ce conține scrisorile sale către dl V. Alecsandri. — *Dl dr. Istrati*, profesor la univesitatea din București, va publică in curând o seriă de lucrări și descoperiri făcute in chemia organică la laboratorul facultății de științe.

Limba florilor pentru amor și amicitie, de I. C. Florescu, s'a editat de institutul tipografic din Sibiu. Cartea acésta se recomandă mult pentru domnișore ca dar la zile festive și bine se face! Decât altceva, mai bine limba florilor, care cauzează și o distragere plăcută; cu atât mai vârtos încă, cu cât esecularea grafică încă nu lasă nimic de dorit. Hărta satinată și tiparul de tot frumos și curat, fac o bună impresiune ochilor și îndemnă la cetit. Ce să mai dic apoi de cuprinsul care satisface așteptarea? Una inse, după mine o dic, totuș i lipsește și adevăta partea a doua. Său ca să me esprim mai lămurit, dicționarul floro-romănesc esiste, mai resteză a se da partea româno-floră. Și asta fiind că cu »dicționarul« acesta te poți folosi numai la »traducerea« din limba florilor pe românește, dar nu și viceversa. Să vedem cum am pute folosi acésta carte! Dai unei damicele un boboc de roșă roșie; curioasă ea caută acest cuvânt in dicționar, unde se traduce: »Me iubesci?« Fetița frumoasă îți intinde un ramurel de roșă, care îți spune in limbă tainică un »Da.« Ca să fii mai sigur, i prezentezi un »toporaș« și ea știe că voiești ea, »amorul să remână secret.« Înțelesul e gata; ei is fericiți! Uitasem să amintesc, că la fiecare insemnare e adausă și câte o sentință interesantă și frumoasă. De es. Garofă albă — Sentimente. »Port sentimentele celea mai binevoitoare pentru tine.« Său: Nu me uită! — Neuitare. »Ascultă ce-ți spune floricea acésta.« — *Florofilul*.

Teatru și musică.

Corul vocal român din Cacova a dat la 16/28 februarie un concert, cu programa ce o publicarăm, sub conducerea zelosului învățator dl Trăian Lința. Concertul, după cum ni se scrie de acolo, a reușit escelent. Toate piesele programei au fost esecutate precis. Mai mare elect a făcut inse »Cisla« regretatului Porumbescu, care acolo acuma s'a represintat întâia oară. Numitul învățator merită cea mai mare laudă, pentru diligența sa neobosită. Publicul nume-

ros l'a și aplaudat cu plăcere. După concert urmă bal. Venitul curat, 60 fl., s'a dat in folosul fondului corului.

Rossi la București a jucat mercuri in »Otello«. Rossi nu se va întorce din Constantinopoli, și probabil nici nu va mai merge in acel oraș, din cauză că din ordinul sultanului, nu se pot da piesele in care figurează un rege. Cum mai in toate piesele din repertoriul marelui artist sânt regi seu regine, el nu ar pute să repesinte piesele in care escelează.

Adelina Patti plecă la 17 martie la Buenos-Ayres, unde e angagiată pentru 30 de represintații și se va întorce in Anglia la 20 august. După ce va sta doué luni in castelul seu, își va incepe in ziua de 15 octombrie escursiunea de concerte care va ține aprópe o lună. La 27 novembre va plecă in America de Nord și Mexic unde e angagiată pentru 30 represintații și tocmai in mai se va întorce in Londra unde va da doué concerte. Suma ce vestita cântăreță câștigă in anul acesta e o nimică totă, de un milion șepte sute de mii de franci.

O operă inedită a lui Wagner. Diarele din Bayreuth publică scenariul unei opere inedite in cinci acte de Ricard Wagner, intitulată »la Sarrasine«, necunoscută până acuma. Acest manuscris a fost găsit printre hărțile reposatului director dela catedrala din Mních și veduva artistului l'a trimis la arhivele lui Richard Wagner, la Bayreuth.

Coruri din popor. *La Rusova-vechie* s'a înființat, in urma stăruinței preotului Vichenție Balea, un cor vocal, instruit de coristul Iosif Păuț din Mercina. Corul nou a studiat asta-érnă doué luni de zile și a făcut un progres frumos, cântând de-ocamdată in biserică la mai multe ocașuni. — *In Mărghita-mare*, comitatul Torontal, corul a dat un concert, care a reușit bine, luând parte forte mulți.

Ce e nou?

Hymen. *Dl Aureliu Petrovici*, avocat in Nădlac, comitatul Cenad, la 3 l. c. s'a căsătorit cu dna ved. Maria Roman in Micălaca lângă Arad; cumetrii au fost dnii Ioan Beleș deputat dietal și Simeon Anciu ofician la tribunalul din Arad. — *Dl Ion Petrican*, agricultor in România, la 3 martie s'a cununat in Mureș-Uioara cu dșóra Aurelia de Papp, fiica fostului protopop gr. c. Augustin de Papp din Alba-Iulia.

Distincțiune. *Dlui Teodor Seracin*, generalul bucovinean, i s'a conferit de către Maj. Sa împăratul și regele nobilimea cu gradul de cavaler.

Academia Română va deschide sesiunea sa generală in anul acesta marți la 7/19 martie. Ca in anii trecuți și de asta-dată vom ține pe cetitorii noștri in curent despre lucrările Academiei. Deocamdată insemnă, că dna Alina Știrbei a dăruit Academiei Române suma de 200,000 lei, care a fost depusă la casa de consemnații. Din capitalul acesta se vor crea premii noué. Dorim ca să se facă premii mai mici, căci sânt de multe ori lucrări cari nu-s tocmai la înălțimea premiilor mari, inse autorii ar merită incurajare prin premii mai mici.

Biserică și școlă. *Episcop la Caransebeș* se va alege, după cum se scrie »Românului« protosincelul Musta; ori ce alte candidaturi n'au șanse să intrunescă nici macar doué-trei voturi. Decă guvernul n'ar întări alegerea, se va alege vicarul archiepiscopesc Nic. Popea. Și decă guvernul n'ar aprobă nici acésta alegere, sinodul va votă unanim pentru alta personă. — *Esc. Sa dr. Ioan Vancea*, archiepiscopul și mitropolitul din Blaș, a depus 5000 fl. ca fundațiune pentru preoții neputincioși din archidieceasă, in-

demnând și preoțimea să contribuie spre scopul acesta; preoții din protopopiatul Mod. Basiliu Hossu din Mureș-Oșorhei, s'au și deobligat pe dece ani cu câte 3 fl. — *Alegera de episcop în Caransebeș* se va face la 7 aprilie st. n., într'un sinod anume, presidat de Esc. Sa arhiepiscopul și mitropolitul Miron Romanul. Candidați, după »Luminătorul« ar fi, arhimandriții Nicolae Popea, Ieroteiu Beleş, dr. Ilarion Pușcariu, protosincelii Ioan Goldiș, Filaret Musta și Nicanor Frateș. — *Școlile născudene* vor sta de-acuma înainte sub inspecțiunea autorităților politice, considerându-se în acelaș rang cu școlile comunale; deci comisariatul regesc va încetă — *In diecesă Caransebeș* fiind vacante 5 locuri de deputați sinodali, alegerile se vor face la 12/24 l. c. — *O greșală de condei* din numarul trecut, în această rubrică, a anunțat, că dl dr. Nic. Olariu ar fi reposat; coregem dar cu plăcere, că dsa trăește și că numai a renunțat la mandatul de deputat sinodal, de aceea se va face în cercul acela alegere nouă. — *La Satulung* în 9/21 martie se va ține adunarea despărțământului I al Reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul X-le Brașov, sub presiul dlui Ioan Dorca.

Academia de drepturi din Oradea-mare va serba la 5/17 martie iubileul de 100 de ani dela înființarea sa. Acăsta serbare va atrage interesarea multora și din clasa noastră inteligentă, căci o mare parte din omenii noștri cu carte din Ungaria și părțile banatice ș-au făcut studiile la acăsta Academie. La solemnitate sînt poștiți toți foștii elevi ai institutului, asemenea și autoritățile publice competente. În ajun junimea va arangia un concert cu bal, ăr în ziua festivității se va ține o ședință festivă, după care va urmă un banchet.

Desbinarea între români. Vorbind de simptomele bolnăvicioase din societatea română. »Fântăna Elandusiei« dice, între altele: »Românii se ocupă mai mult decăt cu orice, cu intrigi și rar găsi-se-va națione într-o desbinare mai hotărîtă decăt a noastră. Intrigi, e cuvântul de ordine al tuturor bunilor români. Desbinare, este ceea ce dîlnic veđi în țera noastră. Paroxisimul furiei desbinării și al intrigilor domnește pretotindeni, de sus și până jos. Nu e profesie, în care membrii să stea în bună înțelegere, în legături prietenești. Unii pe alții se tem, unii pe alții se hulesc, unii contra altora intrigează, unii de alții sînt desbinați. Lupta politică curtenitoare nu există în țera noastră. Partidele politice, tôte, nu știu ce va să dică a luptă în unire pentru folosul țerei. Metodul de luptă e intriga, scopul cătră care tind e nașcerea unei desbinări din cele mai dușmănești între români. Vêdui-ați vre-un conservator bun prieten cu un liberal? Cu neputință. Dcă nu e o ură din cele mai vâpicioe, par că unul ar fi ucis părinții celuiialt, apoi de sigur există o mare recelă, o lipsă deseveșită de sinceritate în legăturile dintre dênșii. Dar legăturile dintre clasele societății? Oh! acolo desbinarea se vede în tötă hidôsa-i grozăvie. Și nu desbinare, dar ură, ură din cele mai neimpăcate domnește între felurile pături ale lumii românești. Orășanul urășce pe țeran, țeranul innapoieză cu prisos ura orășanului. Ceva mai mult, nici o legătură nu există între păturile noastre sociale — nimic, nici o asemănare, nici o apropiere, numai ura ne legă unii de alții.« Acestea, dîse relativ la România, se potrivese, durere, de minune și la noi.

Carneval. *La Cluș* s'a dat în 2 martie o petrecere românească în sala dela »Lumea Nouă«, șirul jocurilor s'a început cu »Ardelena.«

Proces de presă. *Luminătorul*, singurul nostru diar politic, care n'a avut încă proces de presă, va avé în curênd și el unul, după cum i se scrie din

Arad. — *Procesul Tribunei*, ce i-a intentat dl Parteniu Cosma, se va pertractă la 27 a lunei curente, la tribunalul cu jurați din Cluș; autorul articolului incriminat e dl S. Albini.

Numiri. *Dl Mihai Kôhényesdy*, avocat român în Sighetul Marmației, a fost numit translator de limba română la tribunalul de acolo. — *Dl dr. George Moga*, elev-medic militar cl. I în rezervă, e numit medic locotenent în serviciul activ al armatei comune la spitalul garnisónei nr. 22 din Sibiu.

Prelegeri poporale în Iași. În sala universității din Iași, se vor ține prelegeri poporale, în următoarele dumineci, la orele 2—3 p. m. 1. Duminecă 26 februarie, »Cele trei concepțiuni ale ideiei de lume și de Dumneđu« de dl A. D. Xenopol. 2. Duminecă 5 martie »Există seu nu acțiuni desinteresate?« de dl I. Găvănescu. 3. Duminecă 12 martie, »Plantele ca factor al evoluțiunei universale: 1, Plantele și regnul inorganic« de dl M. Vlădescu. 4. Duminecă 19 martie, »Idealismul și materialismul în literatură și artă« de dl A. D. Xenopol. 5. Duminecă 26 martie, »Scopul vieței« de dl I. Găvănescu. 6. Duminecă 2 aprilie, »Planetele ca factor al evoluțiunei universale: 2, Planetele și regnul animal« de dl M. Vlădescu.

Prelegeri publice în Cernăuți. Comitetul »Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina«, din Cernăuți, face cunoscut, că dnii Ion I. Bumbac, G. Forgaciu, Is. Ieșian, Const. Morariu, Dim. Socolean și dr. E. Wojucki vor ține în decursul ernei acesteia un ciclu de prelegeri publice. Tôte prelegerile se țin în localitățile »Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina.« Prima prelegere s'a ținut în sâmbăta trecută, cu care ocaziune dl profesor Ion I. Bumbacu a vorbit despre »Frumos și frumusețe« și despre gradele și puterea lor fermecătoare, în presința unui public numeros.

Bucureșcena. scrie Rudolf Bergner în noua sa carte despre România, e o regină a toaletei; ea întrece în acăsta pe locuitoarele Budapestei și a Vienei, cu atât mai mult pe berlineze. Fîreșce că toaletele frumôselor bucureșcense costă mulți bani și nu prè ajută la fericirea casnică. Dar se pare că o îndreptare începe să se producă. Luceul începe să scadă și bucureșcencile se ingrigesc mai mult de gospodărie decăt înainte vreme.

Societatea geografică română din București în sesiunea actuală va ține ședințele sale după următorul program: În ziua de 4/16 martie, 8 și jum. ore sêra: 1. Darea de sêmă anuală a dlui secretar general. 2. Impărțirea premiilor elevilor cari au reușit la concursul de geografie din septembrie 1888. 3. Dl G. Ionescu-Gion. — Despre geografie la cronicarii români. 4. Dl Matheiu Drăghiceanu. — Studii geologice și miniere în România. În ziua de 5 martie, 8 jum. ore sêra: 1. Raportul dlui Tocilescu asupra premiului George I. Lahovari. 2. Dl D. Barbu Constantinescu. — Tigani din România. 3. Dl V. A. Ureche. — Din istoria industriei și comerțului. În ședința de 6 martie, la 8 și jum. ore sêra: 1. Presintarea socotelilor pe anul 1888 și votarea budgetului pe 1889. 2. Dl Maior Vasiliu Năsturel. — Heraldica română. 3. Dl Căpitan Guriță Alesandu. — Descrierea masivului Harțului.

Abdicarea regelui Milan se comentază din cele mai multe părți ca o victorie a influinței rusești. Diarul »Novoie Vremia« alunecă pân' a esclama: »S'a dus principele de Battemberg din Bulgaria, se duce acum regele Milan din Serbia, în curênd va veni rëndul regelui Carol al României.« Milan e încă la Belgrad, dar țilele aceste va plecă în străinătate; se afirmă, că regina Natalia se va rentôrece 'n țera în curênd, asemenea va vini acasă și mitropolitul Mihai,

er cel de-acuma, Teodosiu, care a pronunțat divorțul, se va duce la mănăstire.

Dieta urmază desbaterea asupra legii militare. La ordinea zilei e tot § 15. Mai sînt înscrise vr'o 40. Questor s'a ales contele Geza Teleky.

Institute de credit. *Victoria* din Arad va ține adunarea sa generală în 24 martie. Din bilanțul publicat, aflăm următoarele date: Capitalul social 100,000 fl., circulațiunea 230,101 fl. 25 cr., profitul curat 9012 fl. 74 cr. — *Silvania* din Șimleu va ține adunarea sa generală în 18 l. c. Direcțiunea institutului a publicat »Analele« fundării, alăturând și bilanțul anului prim, din acesta scotem următoarele date: capitalul social 75,000 fl., circulațiunea: 987,231 fl. 21 cr., profitul curat 6513 fl. 92 cr., din care acționarii capătă 6% drept dividendă, la fondul de rezervă 1000 fl., pentru scopuri culturale și de binefaceri 401 fl. 72 cr. — *Meseriuzul Român*, asociațiunea de credit și depunerii în Brașov, s'a încheiat bilanțul seu cu 31 decembrie 1888 astfel: Contul-capital 29,150 fl., depunerii 5449 fl. 43 cr., fond de rezervă 100 fl., profit curat 298 fl. 65 cr. — *Ardeleana* din Orăștie s'a publicat asemenea bilanțul: capitalul social e 75,000 fl., profitul curat 12,945 fl. 56 cr.

Din România. *Represintantul României* la secțiunea artistică dela expoziția din Paris, va fi locotenentul colonel frances dl Dally, prietenul dlui George Bibescu. Pentru ce nu un român? — întrebăm și noi cu »Fântâna Blandusiei.«

Neocologe. *Emilia Pop n. Gradovici*, soția dlui Ioan Pop preot gr. c. în S. Uleac, în Selagiu, a încetat din viață, la 1 martie, în etate de 19 ani. — *Ioan Auram*, pretor în pensiuie și fost magistrul de poștă în Sirmăș în Ardeal, a murit acolo la 22 februarie. — *Nicolae Cosma*, paroc gr. c. în Jucul-de-sus, a murit la 9 l. c. în etate de 56 ani. — *Ion Cosovici*, judecător al districtului Dorna în Bucovina, a reposat zilele trecute. — *Nicolae Antonovici* și soția sa Ecaterina Antonovici, din Bucovina, au încetat din viață în aceeași zi.

M o d a.

Sîntem la sfîrșitul ernei, dar primăvera încă n'a sosit. Nici moda nu s'a putut încă afirmă pentru sesonul de primăveră. Pân' atuncia dară să vorbim de articoliu modei, care nu se pré schimbă așa tare.

Vom continuă a vorbi despre evantaliuri.

În stil rococo seu renaissance, scheletele sînt presărate cu pietre scumpe. Pentru evantaliurile rotunde, care nu se închid, cea mai elegantă garnitură sînt penele. Lănțușorele pentru atîrnat evantaliurile se pot înlocui cu o panglică îngustă de mătase. Domnișorele pîrtă de gât o panglică de mătase colorată, care se innodă la spate; femeile tinere pîrtă o bandă de catifea, cu incuetore în față, artistic lucrată. Diamantele și brilantele jîcă din ce în ce mai mult rolul de căpetenie; pietrele încep din nou să fie legate în argint, cum eră în vechime moda. Granatele și turcuozele, cele dintei în aur, cele d'al doile în argint fin, atrag din ce în ce mai mult interesul lumii tinere. Colieurile renaissance, de aur și mîrgăritarele — bourguignon pîstréză un loc onorabil. Ca noutate, printre stofele de bal, se pôte semnală tulul de mătase găurit, în culori închise și deschise, și gazul de mătase cu pungii colorate mat, petrecut uneori cu fire de aur. Pentru ca să producă un efect deplin, amîndouă aceste stofe cer subt ele o fustă de mătase ușoră, de o singură colóre. La Berlin și Viena, ba-

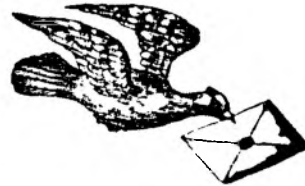
tistele de mătase sînt bătute de cele de batist colorat, albastru-mat seu rosa. Mărimea 30—40 centimetri pîtrați. La Paris, în faimósele vitrine de mode, batistele ocupă locul preponderant; și în adevăr, societatea parisiană dă acestor mici obiecte o deosebită băgare de sémă: ele sînt seu de mătase seu de batist, acoperite cu dantelă seu brodării; monogramele au ieșit din modă, ele sînt înlocuite cu numele întreg al proprietarei, cusut așa cum îl scrie ea însăși. Ideia e originală, dar cam genantă pentru femeile cari scriu urit.

În salónele parisiane s'ar crede cineva strămutat cu optzeci de ani în urmă, pe vremea lui Napoleon. Elegantele parisiane pîrtă cu mult șic costumele »empire« puse în modă de vestita Kécamier și de Ioséphine Bonaparte.

Pentru toaletele de preumblare și de vizită, colórea ruginei e preferită, nu numai la mătăsuri și lână, ci și la catifea. Garniturile favorite sînt penele și blănurile. Boa, atît de la modă în érna acésta, se învertește nu numai în giurul gâtului, ci chiar și în giurul pălăriei; de aceea, ca să nu atérne greu, se preferă boa de pene.

Pălăriile au început să piérdă din proporțiile lor esagerate.

Poșta Redacțiunii.

Dlul D. St. in Liege Vi s'a trimis tot ce ați cerut. Așteptăm celea ce ne-ați promis.

C' Copia de pe natură nu o putem întrebuiță, căci nu o respunde nici ca fond nici ca formă. Studiul asupra limbei Volapük, de va fi potrivit, îl vom publica.

Carpenis. Legenda o rezervăm pentru săptămăna mare. *Sibiu.* Atât apelul, cât și mulțămita publică s'au publicat încă 'n nr. penultim.

Manasterisca A sosit Căt mai curînd.

Despărtire. Vedem ceva progres în limbă, dar ești încă departe d'a puté eși 'n publicitate

In pădure. Nu o putem întrebuiță.

Dlul N. M. în B. Aveți dreplate.

Di E. I. D. »Ciobanul din Ardeal« n'a eșit în edițiune separată.

Cruda sôrte. Prima încercare. Să fie și cea din urmă.

Ana. Să o cităm noi pe cale diaristică! Ciudată pretențiune!

Remăi! Da, remăi la studiu și dă-ne pace!

Călindarul săptămănei.

Dîna sept	Călindarul vechiu	Calind. nou	Sorele
Dum. 2 din postu, Ev. dela Marcu c. 2, gl. 5, a inv. 5			res. ap.
Duminică	5 Mart. Conou	17 Getruda	6 10 5 8
Luni	6 SS. 42 mart. din Amos.	18 Alecsandru	6 8 6 9
Mărți	7 Par Vasile și Efremu	19 Iosif	6 6 6 10
Mercuri	8 Par. Teofilact	20 Gutbert	6 4 6 12
Joi	9 SS. 40 Muc. d. Sabas.	21 Benedict	6 2 6 14
Vineri	10 Mart. Condrat	22 Rafail	5 5 6 15
Sămbătă	11 Par. Sofronie	23 Teodor	5 5 6 16

Avîs. Am publicat la încheierea anului trecut, că noi numai cu abonamente plătite regulat înainte putem susține fôia, deci aceia cari nu pot seu n'au obiceiul d'a se conformă acestei cereri, binevoiescă a ne innapoiă nr. 1 seu 2, ca să-i ștergem din registrul abonațiilor, căci ómenii rei de plată numai ne incurcă socotelile. Cu tóte aceste mulți nici nu ni-au innapoiat numerile prime, nici nu ni-au respuns abonamentul, de și au fost avisați în mai multe rînduri. Acésta procedere necorectă ne pricinuesce multe greutăți; de aceea rugăm încă odată pe toți restanțierii noștri să-și refuiescă datoria, căci decă primesc fôia, se cade să și plătescă regulat abonamentul.

Proprietar, redactor respunzător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hûgel în Oradea-mare.